

פרוייקט עוצמות – בבית הספר לחינוך, אוניברסיטת בר אילן הוא אחד
מחמשת הזוכים הפרס הבינלאומי של קרן משפחת רודרמן ליוזמות חדשניות
של עילוב אנשים בעלי צרכים מיוחדים בקהילה

פרוייקט "עוצמות" המתקיים בבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר אילן הוא אחד מחמשת הזוכים (והזוכה הישראלי היחיד) בפרס השנתי השלישי הניתן עי קרן משפחת "רודרמן" לגופים המשלבים אנשים בעלי צרכים מיוחדים בקהילה, כך הודיעה היום קרן רודרמן. הפרס ניתן לארגונים ברחבי העולם שפיתחו יוזמות ותכניות חדשניות ומספקים שירותים לקידום ושילוב מלא של אנשים בעלי צרכים מיוחדים בקהילה היהודית.

"פרס רודרמן לשילוב מהווה הכרה בינלאומית להצטיינות בתחום שילוב של אנשים בצ"מ בקהילה היהודית" כך גיי רודרמן נשיא קרן משפחת רודרמן. "אנו תקווה כי הכרה זו תמריץ ארגונים יהודיים נוספים ברחבי העולם לאמץ את רעיון השילוב של בעלי צרכים מיוחדים בקהילה".

"אני נרגשת מאד ומודה למשפחת רודמן לשירה ולגיי על קבלת הפרס. אני מודה לקב"ה שזיכה אותי ואת חברי בבית הספר לחינוך בבר אילן לעסוק בתחום שיש בו שילוב של ידע מדעי לצד ערכים הומניסטיים ואנושיים, כך אמרה פרופ חפציבה ליפשיץ – והב, יוזמת וראש הפרוייקט בתגובה לזכייה. "פרוייקט 'עוצמות' משתלב עם ערכיו של מר מרטון רודרמן שעל שמו ניתן הפרס שהאמין שאנשים בעלי מוגבלות זכאים ליחס שווה בחברה היהודית והאוניברסלית".

פרוייקט "עוצמות" הוא חלק מתכנית ההתמחות לתואר שני ב"מוגבלות שכלית" בבית הספר לחינוך והוא מתבצע במסגרת הקתדרה לחקר וקידום כושר ההשתנות האנושית ע"ש מצ'אדו. הוא מבוסס על תאוריות מדעיות שפותחו ע"י פרופ ליפשיץ – והב בהן תאוריית ה"גיל המפצה" וכן על סדרת מחקרים המעידים שאנשים בעלי מוגבלות שכלית יכולים להמשיך ולהתפתח ולהתקדם גם בגיל מבוגר.

אמנת האו"ם לזכויות אנשים עם מוגבלות, (2006) קוראת לאפשר לאנשים עם מוגבלויות לפתח את מירב האפשרויות הגלומות באישיותם, כישורונותיהם ויצירתיותם ובכישוריהם השכליים והפיזיים לאורך מעגל החיים "בבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר אילן מגשימים זכויות אלה הלכה למעשה", כך פרופ' ליפשיץ- והב.

פרוייקט עוצמות בנוי על עבודת צוות וכל ההחלטות מתקבלות עי וועדה פדגוגית שחבריה הם: שושנה ניסים - רכזת הפרוייקט, ד"ר סיגל עדן מרצה בקורס מבוא לחינוך מיוחד וד"ר דליה טל - מרצה בקורס

אתגר שכלי, מיכל קמר -המורה התומכת והגב עדה עוז מנכ"ל עתי"ד העמותה הישראלית לבעלי תסמונת דאון – יו"ר הקשר עם הסטודנטים ומשפחותיהם.

"אנחנו מודים לסטודנטים מפרוייקט "עוצמות" המספקים לנו חוויה אינטלקטואלית הומניסטית ורגשית ומוטיבציה להמשיך ולקדם אותם. הפרוייקט מעצים לא רק אותם אלא גם אותנו. אנחנו גם מודים לבית הספר לחינוך על התמיכה הרבה שאני מקבלים החל מראש בית הספר פרופ שלמה רומי ומהסגנית המינהלית של אוולין מור והן מחברי הסגל האקדמי והמינהלי" כך חברי הוועדה הפדגוגית.

פרוייקט "עוצמות" כולל שלוש רמות של שילוב אקדמי לאנשים עם מגבלה שכלית. בשלב א' העשרה אקדמית מותאמת בקבוצה, כ-26 סטודנטים בעלי מוגבלות שכלית כולל בעלי תסמונת דאון מגיעים פעם בשבוע לבית הספר לחינוך באוניברסיטת "בר אילן" ליום לימודים בן 4 שעות. הקורסים הנלמדים: **מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסוציולוגיה, סינגור עצמי, ספריה ומחשבים** מועברים ע"י הסטודנטים (הרגילים) הלומדים בהתמחות **מוגבלות שכלית**. בשלב ב קבוצה נוספת של סטודנטים משולבים כקבוצה בסמינריון לתואר ראשון עם סטודנטים רגילים. שתי הקבוצות ביצעו מחקר משותף. רכזת שלבים א-ב היא שושנה ניסים.

תוך כדי היכרותנו עם הסטודנטים שהשתתפו בתכנית בתשע"ב תשע"ג עמדנו על יכולותיהם הגבוהות במיוחד של מספר סטודנטים עם וללא תסמונת דאון. **החל מתשע"ד החלטנו לשלבם בשני קורסים של התואר הראשון במגמה לחינוך מיוחד, בבית הספר לחינוך בבר אילן. הקורסים הם: מבוא לחינוך מיוחד (דר סיגל עדן), אתגר שכלי - (דר דליה טל). הם עמדו במטלות הקורס ועשו את הבחינות ויקבלו על כך קרדיט אקדמי.**

בר אילן" היא האוניברסיטה היחידה בישראל שמשלבת בוגרים בעלי מוגבלות שכלית בעולם האקדמי. היא גם בין הבודדים בעולם המפעילה תכנית שכזו.

המטרה היא לאפשר לכל בואר בעל מוגבלות שכלית בארצות ישראל (בדרגות קלות עד המוגבלות השכלית מוגבלות קלה ובינונית) מציף 20 ואילק ללמוד שנת לימודים אקדמית כרמה מותאמת. בנוסף, כ-5% של בעלי המוגבלות השכלית מסוגלים לסיימו אקדמי אינדיבידואלי בקורסים ראשיים. המטרה היא לאפשר לבעלי היכולת להנות מהלדננות זו, כק כרוס חפציבה ליכפשיף- והב.

הזוכים נוספים בפרס רודרמן למוגבלויות בשנה זו הן ארבע תכניות המוקדשות לתעסוקה, לחונכות, לאימון למנהיגות ולהכלה מלאה בפעילויות קהילתיות. והן:

תכנית חונכות אח גדול / אחות גדולה של JewishCare באוסטרליה – תכנית חונכות לילדים יהודים ולאנשים צעירים שעלולים להתמודד עם אתגרים ועם קשיים בחייהם.

מכון אלכסנדר היהודי להכלה לשירותי משפחה – יוזמה המבוססת ביוסטון, טקסס, המוקדשת ליצירת דיונים חיים בקרב קהילות מקומיות בנוגע להכלת אנשים עם מוגבלויות באופן משמעותי.

מרכז הקהילה היהודית באזור סיינט פול (מינסוטה), אשר שואף לספק לילדים, לבני נוער ולמבוגרים עם מוגבלויות פיזיות, קוגניטיביות והתפתחותיות את ההזדמנות להשתתף באופן מלא בכל התכניות של המרכז.

שירותי התעסוקה היהודים של טורונטו, קנדה, אשר עוזרים לאנשים להצליח באמצעות שירותי תעסוקה, חינוך וחברה בהתאם לצרכים המשתנים של הקהילה היהודית.

כל תכנית זוכה תקבל 50,000 דולר כדי להמשיך את עבודתה ולחקור הזדמנויות חדשות להכלה בקהילות המקומיות באזוריהן.

"כאשר בתי פוגשת באנשים ללא מוגבלויות ומספרת להם על לימודיה בבר אילן, עיניהם נפערות לרווחה בתדהמה – הם לא מאמינים לה! אפילו אני, אמא שלה, נדהמת בכל פעם מחדש. האקדמיה, תמיכת הצוות, חברת הסטודנטים והאתגר שבלימודים העניקו לבתי הרגשה נהדרת, גרמו להעלאת הדימוי העצמי והגבירו את הרצון עז להמשיך ללמוד, להשיג ולהתקדם", אומרת אמה של אחת ממשתתפות פרויקט "עוצמות".

לימודי המשך "עוצמות"

שלום שמי אודליה גבאי ואני בת 28. אני בעלת תסמונת דאון.

אני חושבת שהפרויקט שאני משתתפת

נותנת לי להרגיש שאני לומדת כמו סטודנטים רגילים.

זה מוסיף לי אישית הרבה כבוד וערכה

כל מי שבסביבה שלי שואל אותי

מה אני לומדת.

אני מגיבה שאני לומדת

מבוא לחינוך מיוחד ואתגר שכלי.

כששמועים את זה אומרים לאמא שלי

שהיא גידלה ילדה חכמה.

לדעתי האישיית שאנשים מאמינים

שגם אנשים עם צרכים מיוחדים

יכולים גם ללמוד לימודי המשך באוני'

שלום, שמי עודד נפתלי אני בן 24 , אני בעל תסמונת דאון.

תסמונת דאון זו לא מחלה. זה תא אחד בגוף שמתחלק לשלושה כרומוסומים במקום שנים. זה בכרומוסום מספר 21.

אבל אתם רואים שלמרות שיש לי תסמונת דאון אני סטודנט לתואר ראשון בפרויקט "עוצמות" באוני' בר אילן.

פרוייקט עוצמות משלב סטודנטים חריגים בכיתה עם סטודנטים נוספים "רגילים" .

השנה למדתי שני קורסים, נושאים שעניינו אותי מאוד שקשורים לחינוך המיוחד.

לשמחתי הצלחתי להבין את החומר הנלמד בכיתה, בקורס "מבוא לחינוך מיוחד" הבנתי שישנם לקויות למידה שונים, נכויות שונות ומגוונות מאוד שכל אחד מהם צריך את דרך הלימוד שלו, למדנו על אוטיזם, לקויות למידה, לקויות פיזיות ולקויות רגשיות.

בקורס אתגר שכלי למדנו על מוגבלות שכלית. למדנו מספר תאוריות. תאוריית "הגיל המפצה" של ליפשיץ, אומרת שאפשר ללמוד בגיל מבוגר. דווקא בגילים מבוגרים המוח מתפתח יותר. תאורית ההשתנות הקוגניטיבית של פוירשטיין אומרת שמה שיעזור לאדם - הוא למידה מתווכת. תאורית הפעילות הקוגניטיבית אומרת שככל שהאדם בגיל המבוגר יאזין לרדיו יצפה בטלוויזיה וישתתף ביותר חוגים זה ישפר את יכולת החשיבה שלו. ויגרום לדחיה של מחלת האלצהיימר. לכן כדאי ללמוד בגיל מבוגר.

בפעם הראשונה שנכנסתי לאולם ההרצאות מאוד סיקרן אותי איך לומדים באולם ולא בכיתה ואיך הסטודנטים האחרים יגיבו לנוכחות שלנו ולשמחתי הרבה הם הגיבו בצורה טבעית, והמרצה דר סיגל עדן הייתה סבלנית אלינו והחומר שהיא העבירה הצלחתי לקלוט ולהבין את החומר. הבחינה הייתה בהתאם למדתי את החומר ושיננתי את החומר והצלחתי בבחינה המסכמת ואני זוכר אות החומר בלי קשר לבחינה. אני מקווה שייצא לי להשתמש בו בעתיד.

אני כרגע מתנדב בצה"ל ובקרוב אני מתגייס לפרקליטות הצבאית, וגם בבית גאים בי מאוד, אמא שלי גאה בי וגם אבא שלי וגם הדודות משבחות אותי על ההישגים שלי באוני', וגם חברים שלי גאים בי מאוד ומשבחים אותי על הישגיי בלימודים.

השנה היה לי כייף להגיע לאוני' וללמוד עם מיכל המורה המסעיית לי ולחבריי מאוד בהבנת החומר ובעזרתה עשינו מצגת על פרויקט "עוצמות" בקורס של דר דליה טל והעברנו אותה כמה פעמים לפני הסטודנטים והמרצים היה לי מאתגר מאוד להרצות בפניי קהל.

אני חושב שהחברה צריכה לשנות את היחס לכל הילדים החריגים. אם יתייחסו לצד השונה זה יגרום לאפליה. אם יפתחו את בעלי תסמונת דאון יראו שהשד לא נורא כל כך ואנשים עם תסמונת דאון יכולים להיות אנשים רגילים לכל דבר.

ולסיכום אני יכול להגיד שהייתה לי שנה מאוד מעניינת ותודה לכל מי שאפשר לי ללמוד ובראשם כמובן פרופ' חבציבה ליפשיץ וגם לעדה מנכלית עמותת "עמיד"

ולהתראות בשנה הבאה.....